

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v dijaškem
semenišču (Knaben-
seminar.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

Slovenski GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis.
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice, če
se natisne enkrat 8 kr.
dvakrat . . . 12 „
trikrat . . . 16 „

Mariborski okrajni zastop pa bližnja volitev v državni zbor.

Volitev zavoljo odstopivšega g. dr. Duchatscha bo v mestni skupini maribor-, ptuj-, slov. gradec-, bistrice-, ormož-, ljutomer-, mahrenberški kmalu razpisana. Strank je precej in kandidati se uže glasijo. Slovenci, konservativci, vlada, še niso proglasili svojih kandidatov pač pa druge stranke. Prvi stopili na bojišče so nemški liberalci „fort-šritlerji“ pozvavši iz Gradca prusaka Reuterja. Drugi je naznanil svojo kandidaturo socijalni — demokrat g. Wiesthaler. Mož bil je l. 1848. kot puntar izgnan na Švicarsko. Nazaj prišedši sloni pri „Marburger-Zeitung“ in zveže liberalnej gospodi po 3krat na teden nekoliko socijalno-demokratskih otrobov. Da so njegovi nauki strup liberalizmu, tega še ti gospodje niti ne slutijo, kar je pomenljivo za njihovo politično izobraženost. Naposled zakadila je se na volitvenkega konja stara nemško-liberalna „garda“ pod vodstvom g. Jan. Girstmajerja staršega proglasivši njegovega zeta g. dr. Jož. Schmidererja za svojega kandidata. Temu se ne moremo dovolj naučuditi. Nekaj se namreč čudimo, kako je mogoče bilo g. dr. Schmidererja v to zvabiti, ko je vendar njemu in njegovej stranki znano, kako skromne so poslaniške lastnosti njemu lastne. Največ se pa čudimo, da se g. Girstmajerjeva stranka sploh še upa na politični oder. Menili smo, da gre mirno v pokoj, vsaj da ne bo enega izmed svojecev tiščala v državni zbor. Vodila nas je misel, da je vendar znani Brandstetter tej stranki zarezal dovolj globok rovaž. Mislili smo, da jo je brezuspešno vtikanje v volitve na kmetih dosta zdelalo. Vsaj je namreč znano, kako je se stranka, katerej je g. Girstmajer duša in mozek, silno utrdila v okrajnem zastopu mariborskem ter od ondot strastno uplivala na volitve pri kmetih, se vé v nemško-liberalnem smislu, hvala Bogu, zadnja leta brezuspešno. Nadejali smo se toraj, da bode stara nemško-liberalna „garda“ šla mirno spat tem bolje, ker njej preti sapo zapreti nov „škandal“, to pa v okrajnem zastopu mariborskem.

Okrajni zastop bil je do letos popolnem v oblasti stranke g. Girstmajerjeve in jenihih nemškutarskih tovaršev na kmetih. Zato je bil tudi v odboru mozek stare nemško-liberalne stranke: Seidl, Girstmajer, dr. Reiser, Gasteiger, Hartman, Glaser in „voter“ Wretzl. Pri novih volitvah zmagali smo Slovenci. Vsled tega bi imel tudi odbor biti po večini naš. To se ni zgodilo. Uzroki so precej umazani. Izvoljeni bili so g. Girstmajerjev zet g. dr. Jož. Schmiderer v novega načelnika, g. dr. Duchatsch v njegovega namestnika, dalje gg. Pahner, Hartman, Girstmajer starši v odbornike in 2 Slovence, namreč g. P. Simon in g. J. Kodela. Večino v odboru dobila je toraj zopet g. Girstmajerjeva stara nemško-liberalna stranka. Slovenci jej to zmago sedaj odkritosrečno privoščimo! Uzrok je pa sledeč!

Slovenska večina je v seji dne 5. aprila t. l. izvolila 3 pregledovalce računov okrajnega zastopa. Ti gospodje, namreč dr. Radaj, dr. Servec in g. Pfriemer, so račune pregledali in vse našli v najlepšem redu le onih zastran „Kreisamta z vrtom“ ne. Kar začudeni so strmeli prepričavši se, da od l. 1867. to je celih 13 let ni položil nebenega računa o tem imetji ne okrajni odbor ne njegov večni načelnik g. Seidl. Poslopje „Kreisamt z vrtom“ vred je last vseh onih okrajev, ki so nekdam spadali k mariborskej „kreisiji“ ter imajo dobivati delež od dohodkov. To se ni zgodilo. Dohodki znašali so na leto okolo 1400 fl. in je toraj oskrbnik tega imetja, namreč okrajni odbor ali njegov načelnik, prejel v 13 letih blizu 18.200 fl. Računov o teh letih ni in denarja manjka 8—10.000 fl., ako ostanek zaračunimo za dače in popravila. Pregledovalci bili so tem bolje osupnjeni, ker so vedeli, da je „Slov. Gospodar“ večkrat tirjal, naj okrajni odbor pové, kam je ove denarje spravil? Toda vse je molčalo. Nihče ni zinol besedice. Gluh bil je stari večni načelnik, gluh njegov namestnik g. Girstmajer, gluh vsi odborniki: dr. Reiser, Hartman, Gasteiger, Glaser in „voter“ Wretzl. Trdovratno molčal je tudi novi načelnik g. dr. Schmiderer, molčal je njegov namestnik g. dr. Duchatsch

tiho djali so novi odborniki: Pahner in zopet Hartman in stari Girstmajer. Le Slovenci, g. Simon in Kodela, tirjali smo računov in pojasnil, kateri se nam sedaj res niso mogli dalje zabraniti. Pregledovalci so namreč g. dr. Schmidererju naložili, naj tirja od starega načelnika račune o „Kreisamtu z vrtom“. Stari načelnik je se pa branil in prosil obrokov. Zadnji mu je dotekel dne 1. avgusta. Pravi, da računov ne položi! V tej zadregi vpraša novi načelnik g. dr. Glančnika, kaj mu je storiti? Ta mu odgovori: „odprti ste stezi dve; ali okrajni zastop toži starega načelnika po civilnej pravdi, naj položi račun in vrne denarjev, kolikor jih manjka; ali pa naj zoper njega vloži pri c. k. sodnji kazensko zatožbo radi zločinstva nezveste polastitve zaupanih mu denarjev.“ Katero pot bode krenol g. Girstmajerjev zet, to še ni znano in nas tudi ne briga sedaj še veliko. To pa je gotovo, da je to silen udarec, velik „škandal“ za celo staro liberalno-nemško „gardo“ v Mariboru. Ob enem je to dobro zaslužena kazen za grehe, katerih je se ta stranka kriva storila, ko je Slovencem vsled njihove zmaga pri volitvah pristojno večino v odboru zabranila. Sedaj imajo liberalni Girstmajer-Duchatsch-Schmidererjevci večino v okrajnem odboru in so tako prisiljeni divjati in rohneti zoper kost lastnih kostij, zoper svojega mnogoletnega, mnogozasluženega voditelja, starega načelnika. Bodi jim! To pa rečemo ob konci, da je naše čudenje popolneno opravičeno. Res strmeti moramo, ako vidimo, da se upa tako zdelana stranka z zetom g. Girstmajerjevim na dan in g. dr. Jož. Schmidererja ponujati kot kandidata v državni zbor! V takšnih okoliščinah utegne celo g. Wiesthaler dobiti prednost pred g. dr. Schmidererjem!

Ne dajmo se motiti.

I. Črnih oblakov porivajo sedaj še bolj skrite moči vedno več na politično-družbinsko obnebjje narodov evropskih. Iz njih utegne v kratkem uže zabučati nevihta hujša od one, ki je l. 1789. po Francoskem in sosednih državah razlila potoke krvi in solza. Kajti sedanjim zapeljivcem pomagajo preveč: vseobčna sila, kipeča revščina, besni obup. Rušivnim silam posrečilo je se evropske narode zbegati, v obrambo krščanskega reda pozvane moči pa oslabiti, splasiti, zatreti. Paganske misli, paganski nazori, običaji in pregrehe, mnogokrat uže potlačene, ukrepile so se v novo vojsko zoper krščanske podlage evropskej omiki in življenju. Antikristov duh proti povsod prevladati.

Devet let še in minula bode stotina let, od kar so leta 1789. na Francoskem pričeli grozno revolucijo! Bogu je znano, koliko krvi je se vsled nje preliho, koliko žalosti in trpljenja od evropskih narodov prestalo. A še ni dosta. Silnej borbi še ne doglednemo do konca. Neprestano razsaja in traja naprej, to pa v vseh razmerah človeškega življenja. Luč in tema, resnica in laž, življenje in

smrt borijo se neprenehoma. Na eni strani vidimo, kako se najboljši ljudje poganjajo za najzlahtnejše, kar človeški duh doumiti more. Na drugi strani pa nam stopajo na dan najgrše strasti, kakoršnih ne najdemo kmalu v zgodovini zapisanih. Težko je se kedaj toliko govorilo in pisalo o vseobčnem miru, o zlatej svobodi, o enakopravnosti, bratovstvu, človečnosti. Toda prestrašeni opazujemo, kako se narodi mrzijo in sovražijo in, kder le morejo, brezobzirno zatirujejo. Zavzeti gledamo pred seboj zraven najošabnejšega napuha mnogovrstno robstvo, tik živinskega dobroživstva najneusmiljenejše teptano in zaničevano ubožstvo, sam zavid, preprij, zločinstvo.

Kdo nam pojasni tolika nasprotja? Kde je vračnik tolikim zlom? Kristus naš Gospod v sv. katoliškej Cerkvi! S čem novošegni zapeljivci svet motijo in zapeljujejo, to je učlovečeni Sin božji pred blizu 2000 leti učil v pravem pomenu pa tudi sam storil. On je tukaj prava pot, resnica in življenje. Zunaj njega so zmeta, laž in smrt. Z njim in z njegovo pomočjo dožene človeški zarod vse, brez njega in zoper njega nič. Po njem pridemo do vsakovrstnega blagostanja, brez njega zajdemo v nesrečo, žalost in sramoto.

Besede: nepredek, prosveta, svoboda, enakopravnost, bratovstvo, človečnost niso jalovi izreki brez pomena. Ne tako, marveč v njih je skrito zdravo, nebesko jederce. V njih tičijo iskre božjih resnic. One izrazujejo nalogo, katero je Bog sam človeku postavil. To je tudi uzrok, zakaj toliko uplivajo na človeška srca, zakaj nikdar ne zgubijo svoje vabljive moči, sedaj v blagor človeku sedaj v pogubo, sedaj v dobro napeljevanje sedaj v hudo zapeljevanje. Nebesko resnico v njih poskrito zlorabi laž in hudobija kot obleko, da leži ljudi mami in zapeljuje. Le pod krinko resničnega in blagega zamore laž človeka zapeljati. To nam je v veliko tolažbo, kajti očitno nam dokazuje, da je človek ustvarjen za resnico in dobro. Ob enem nam je to največje važnosti v presojevanji tega, kar se po svetu godi. Kdor tega ne premisli, ta je vedno v nevarnosti žaliti resnico, katere se laž poslužuje v zapeljevanje narodov. Pravi pomen navedenih besed pa nas uči Kristus naš Gospod v sv. katoliškej Cerkvi. Tega se imamo sami trdno držati pa tudi sobratom, sodržavljanom neprenehoma razlagati in dokazivati, da se ne dajo zmotiti in zapeljati.

Gospodarske stvari.

Koliko dobička vrže pametna kokošja reja.

M. III. Pri vsaki umni kokošji reji je treba kokošjega dvora, za vsako kokoš 10 □ metrov prostora računjeno. Ta prostor mora po leti tudi senco imeti. Na tak način gre pa veliko prostora za kokoši potrebnega drugim potrebščinam v zgubo. Da bi se toraj preveč prostora pri hiši za druge

reči potrebnega za kokoši ne porabilo, bi kazalo, da se vrt za sadje tudi za kokoši dvor porabi. Povsodi, kjer so razmere take, da ali pitanje kokoši, ali pridelovanje jaje več nese, povsodi tam bi se moralá plemena prvemu ali drugemu namenu primerna izbirati, izboljševati in kjer jih še ni, nakupovati in iz drugih daljnih krajev vvaževati. Vendar pa se ne sme misliti, da so izvrstna plemena, ktera so se drugod posebno dobro obnesla, tudi za naše kraje na vsak način dobra in primerna in da se bodo tudi pri nas ravno tako izvrstno obnašala. Treba je tukaj poskušnje, da se tisto pleme spozna, ktero je ravno našim krajem najbolj priljubeno. Nemški kokoši rejci so le po dveh tujih plemenih segli, kateri ste za jajéjo lego najizvrstnejši t. j. italijanska kokoš in pa kokoš Hudavka. Kako važno je prava plemena izbirati, hočem tu z jednim izgledom pojasniti, ki bode pa tudi dokazal, koliko dobička bi pametna kokošja reja tudi pri nas vreči mogla. Na Nemškem imajo pri reji od 500 kokošij domačega plemena in pri založenem kapitalu od 4500 mark (1 marka = $\frac{1}{2}$ gld.) in s potroški za postrežbo od 2023 mark le 173 mark dobička; od italijanske kokoši s postrežbinskimi potroški od 2360 že 1015 mark dobička, od Hudavke pa s postrežbinskimi potroški od 2570 mark celo 1180 mark dobička na leto. Ta primer naj služi v to, da se tudi pri nas na Slovenskem gospodarjem in gospodinjam oči odprejo in da se kmalo umne kokošje reje prav živo poprimejo.

M. Rozge, ki so iz korenin pognale, je močé za prihodnje leto rodne storiti. Letošnji zimski mraz je mnogo trsa tako pogubil zlasti v nižjih legah, da le iz korenin rozge poganja, ktere letošnje leto ne rodijo in bati se je, da tudi še prihodnje leto ne bodo sadu dale. Vsaj večidel vinogradnikov pravi, da tudi prihodnje leto od takih rozeg ni pričakovati grozdja, tako da bode tam, kjer je mraz zadnje zimo mnogo starega lesa pokončal, tudi leta 1881 ne bode kaj veliko brati. Da se ti nezgodi nekoliko izogne, nasvetuje poudčen po mnogoletnih skušnjah nek Dr. Asmann iz Erfurta, naj se take rozge, ki so iz korenine suhega trsa pognale, zdaj na 6 očes nazaj porežejo. Vслед tega prikrajšanja postranske rozge iz prikrajšane rozge prav močno poženejo in še dosti velike izrastejo, da drugo leto prav rodovitne postanejo. Naj naši vinogradniki poskusijo pri nekterih rozgah tako storiti, da se za drugikrat ve in škodi ogniti more.

Mejnarodni žitni sejem na Dunaji bil je dobro obiskovan. Trgovci so ondi izrekli, da so zimine letos slabše bile od jarine. Pšenica in rž menje zda, nego je se nadejalo. Sploh imamo pri ziminah le srednjo in slabšo letino od lani. Pšenice za izvožnjo bode 3 milijone novih centov, rži pa nič. Ječmena je precej se pridelalo, največ pa ovsa. Ta je posebno lep. Koruza se je popravila, za krompir se bojijo, ako deževju kmalu konca

ne bo. V Ameriki imajo dobro letino, vendar zrno ni tako lepo, kakor lani. Najbolj plenje letos pšenica na Bavarskem, Ruskem in v Rumuniji.

Dopisi.

Iz Maribora. (Poročilo o dijaškem semenišči). V dijaško semenišče Lavantinske škofije je bilo v začetku pretečenega šolskega leta sprejetih 40 dijakov iz vseh gimnazijskih razredov. Na konci leta jih je še bilo 37 v semenišči. Izmed teh 37 prestopi eden dovršivši osmo šolo v bogoslovsko semenišče, eden mora vsled nepovoljnega napredovanja izostati in dva se nista za nadaljno sprejetje oglasila, tako da za drugo leto ostane 33 prejšnjih dijakov in 7 praznih prostorov. Za te prostore se oglasiti je bil čas do 12. avgusta in oglasilo se je 28 prošnikov, izmed katerih bode 9 sprejetih gledé na to, ker je mnogo prošnikov prav potrebnih in vrednih in ker vtegne kateri vže zdaj ali med letom izostati. — Vspeh pri gojencih preteklega leta je bil v obče povoljen, kajti izmed 37 dijakov jih ima 9 odliko, 25 prvi red, 2 poskušnjo in 1 drugi red; obnašalo pa se jih je 25 „uzorno“, in vsi drugi „pohvaljno“. — Tudi v pretečenem letu je imelo zlasti med domačim duhovništvom dijaško semenišče več blagodušnih dobrotnikov, katerim se pri tej priložnosti izreka najsrčnejša zahvala.

Iz Celja. (Čč. oo. kapucini — podporno društvo). — Za mnoge Slovence bo gotovo zanimivo, če jim v „Sl. Gosp.“ poda prestave čč. gg. kapucinov po slovenskih deželah. So pa sledeče: Kot gvardijan je nameščen v Celje: dosedajšnji celjski vikar, č. g. P. Lukež; za Celovec: č. g. P. Teofil; za Kerško: č. g. P. Ubald. Za sv. križ: dosedajšnji gvardijan v Kerškem, č. g. P. Gregor. Vikar v Celji je postal č. g. P. Friderik, definitor; vikar v Škoflji Loki: dosedajšnji vikar v Kerškem, č. g. P. Jakob; č. g. P. Dijoniz k sv. Križu; iz Škoflje Loke pride kot vikar v Kerško č. g. P. Konštatín. Na Porcijunkulo je primiciral v celjskem samostanu novomešnik kapucin: Č. g. P. Kajetan Dvoršek, rojen v Šmariji. Katol. podp. društvu v pomoč šolskim sestram v Celji so darovali: 1) G. Jožef Jezernik (grenadir) v celjski okolici 5 fl., 2) G. Anton Grabjč, posestnik v Celji 2 fl., 3) Č. g. Vekoslav Šijanec, kaplan v Šmartnu v Rožni dolini izvanreden donesek z 2 fl., 4) Neimenovan 5 fl. Nadalje sta darovala gosp. Vinko Krušic in njegova blaga stoproga Marija družbenki dekliški šoli lep klavir. Vsem našim blagim dobrotnikom izrekamo najprišrčnejšo zahvalo. Ob enem naznanjamo vsem našim čč. podpornikom, da se je streha na novem poslopju za dekliško šolo vže pokrila. — Naj bi dobrotljivi Bog ganil blaga srca, da bi se pričeto delo z njihovo pomočjo moglo srečno dokončati. Kajti društvo je zdaj prisiljeno iskati na hišo posojila, da se poslopju potrebna oprava prisrbi,

In vnovič trkamo na blaga srca vseh prijateljev krščanske izreje, naj nas milostljivo podpirajo še na dalje!

Iz ptujskega okraja. Skupno konferencijo obhajali smo 5. avgusta v Ptujih učitelji ptujskega, ormoškega in rogaškega okraja. Nebom obširno popisoval tega zbora. Omeniti hočem le napredka, ki se vidi v spoznanji, da se učitelj mora vaditi javno govora, v katerem otroke podučuje. Proti prejšnjim letom se je letos govorilo veliko po naši. V domačem jeziku sta poročala gg. Šijanec, nadučitelj pri sv. Lovrenci, in Kelc, učitelj pri sv. Barbari. Razgovarjalo se je večidel v slovenščini. Tudi c. k. okr. nadzornik je govoril veliko po naše. Tako je tudi sklenil zbor s slovenskim govorom. (Slava mu!) Da pa brez švabščine biti ne sme, a zadnja beseda toliko manj, si je mislil g. nadučitelj, nekdam vnet narodnjak Rauschl. V imenu navzočih se je zahvalil konečno g. nadzorniku za skrbno vodstvo konferencije v edino zvečavnej švabščini, če ravno je ogromna večina nad tem mrmlala, ker je to hotel storiti nek drugi učitelj v našem jeziku, v istem namreč, v katerem je g. nadzornik zaključil zbor. To bi ne bilo nič več kakor dostojno. A Rauschl. govornik imamo za demonstracijo. Omeniti hočem še sklepa, ki je velike važnosti za bodoči napredek. Zbor je namreč željo izrekel, da bi naj bil na mariborskem učiteljski učni jezik slovenski, kar je edino pedagoško resnično, pametno in naravno. ić.

Iz Slovenskih goric. (Lepo slavnost) priredili so v dne 7. t. m. v ptujskejši čitalnici mariborski dijaki. Ta slovenska izjava bila je od narodnjakov dobro obiskovana, od dijakov izvrstno izpeljana tako, da ni dala miru nekemu nemškutarčeku v Ptujih. Potrebno se mu je zdelo, nekoliko zabavljati in napadati Slovence in narodno duhovščino. Stori je to v judovskem liberalnem listu na Dunaji, v „Deutsche Zeitung“ 11. t. m. To je glasilo one liberalne stranke, h ktorej spada glasovita slovanožreca Duchatsch in Forreger in kričač Reuter, ki hoče naslednik Duchatschev postati. Poroča se lažljivo temu listu iz Ptuj, kako duhovščina kmetsko ljudstvo na Nemce ščuva in jih tako izpodrivlja iz Ptuj, „mejnika nemške (?) kulture“, kakor so se ptujski „turnerji“ v nekem telegramu do svojih sobratov na Pruskem pred kratkim izrazili. Pritožuje se tudi, da je dr. Straffella v Ptujih od slovenskega kmeta, g. Pravdiča, iz srenje sv. Andraševske v Slov. goricah slovenski dopis dobil, ki je spisan v jeziku, kterega baje oni kmet nikako ne ume, ampak v celi srenji samo tamošnji g. župnik. Tukaj je pač oni dopisun samo na Nemce mislil, kajti med Nemci govori kmetsko ljudstvo večinoma tak jezik, da ga nemški meščan ne ume. Ni nam treba v Štajerskem daleč iti, ako bi se hoteli o tem prepričati. „Slovenski Gospodar“ je vže več poskusov take nemščine prinesel. Slovenci pa imamo, hvala Bogu, pismen jezik, ki smo si ga sami ustvarili in se ga samovoljno poprijeli,

ter ga sedaj ljubimo in likamo. Da nam ta pismeni jezik ni tuj, temu so posebno na Štajerskem pričra „Slov. Gospodar“ in knjige družbe sv. Mohora, ki so vse v tem pismenem jeziku pisane in vendar zelo in tudi v sv. Andraševski srenji razširjene. Ako toraj oni nemškutarški dopisun misli, da pri sv. Andrašu razun g. župnika nihče slovenskega pismenega jezika ne ume, se pač zelo moti. Za one gospode na Ptujih pa, ki se vselej tako ustrašijo, ako dobijo kak slovenski dopis iz slovenskega okraja, imamo dober svet. Zakaj si pustijo v slovenskem Ptujih svoje nemško veselje kaliti s slovenskimi dopisi? Naj poberejo svoja šila in kopita ter grejo tja v blaženo Nemčijo med svoje brate, mi jim bomo gotovo vščili srečno pot. Slovenski kmet pa se ne bode zarad nemških pisarjev in odvetnikov nemški učil. Saj imamo zadosti slovenskih. G. Pravdiču pa, ki je s svojim slovenskim dopisom onega nemškutarja tako postrašil, želimo le, da bi vedno tako delal ter se nikdar ne ustrašil kterega bodi nemškega hlačarja, ki se nad slovenskimi kmeti repenči! Bog daj posnemovalcev!

Od Savinje. (Krivice Slovencev). Nemški liberalni listi neprenehoma tožijo, da se pod sedanjjo vlado nemški narodnosti grozna sila godi. Clovek si mora res misliti, da menda Nemce kje v Avstriji preganjajo. Toda listom se le blódi ali pa v očitni hudobiji tako pišejo, da bi poštene Nemce proti Slovanom podšuntali. Ne Nemcem, velikoveč Slovencev se huda sila godi ter se njihova narodnost še vedno zatira, kar hočemo v sledečem dokazati, da se dalje poizvé. V celjski mestni fantovski in mestni dekliški šoli se izključljivo podučuje le v nemškem jeziku. Dobro nam je pa znano, da ovi dve šoli obiskuje skoraj polovica otrok, kteri doma govorijo le slovenski jezik. Ti otroci se v nemških šolah trdno ponemčijo, tako da ko črez 8 let šolo zapustijo, ne znajo ne besedice niti brati niti pisati v svojem maternem slovenskem jeziku. Ker so si toliko let edino le nemščino ubijali v glavo, se nij čuditi, da slednjič tudi le nemški govorijo in da so za slovenski narod za vselej zgubljeni oni in njihov zarod! Prijatelj, ki tamošnje razmere dobro pozna, mi je pravil, da taki slovenski otroci tudi na duhu hirajo ter v šoli večidel zaostajajo, čemur se tudi čuditi ni. Čudimo se pa, da se nobeden celjskih Slovencev ne gane, da bi se tej strašni krivici, ki se našemu slovenskemu ljudstvu v Celji godi, enkrat vendar konec storil. Da bi se kdo oglasil ter ođ mestnega šolskega sveta zahteval, naj se slovenski otroci podučujejo najprej v slovenskem, potem še le v nemškem jeziku, stavim kaj, da ga bodo v tem podpirali tudi vsi pametni in trezni Nemci celjskega mesta. Vsaj nam je mnogo trdih Nemcev v Celji vže bridko tožilo, kako neumno so mestne šole vredjene, da se njihovi — nemški — otroci nič slovensčine ne naučijo, ktere v vsakdanjem življenji živo potrebujejo in da so

starši prisiljeni, najemati svojim otrokom iz vanrednih drago plačanih učnikov, kateri vadijo otroke slovenski brati in pisati. Dakle: jasen dokaz, kako prazno slamo mlatijo nemški listi, ki pisarijo o zatiranji nemške narodnosti! Našim Slovincem bi se pa vendar enkrat zdramilo, da stopijo krepko na noge ter tirjajo pravico za sebe in za svoje otroke. Naši Slovinci naj tudi nikar ne mislijo, da njim je nemščina za življenje potrebna, kakor vsakdanji kruh. Predragi rojaki: vi morate vedeti, da je Slovenec gospodar na slovenski zemlji in da se imajo ptujci njegovega jezika naučiti, če hočejo tukaj prebivati, ne pa narobe, da bi se moral Slovenec vedno vklanjati ptujcu.

Od Sotle. Od Ptuja do Brežic je postavljena vojaška straža, da se ne smeje iz Hrvaškega za voljo živinske kuge govedo na Štajersko prignati. Ta pozornost in ojstrost je hvalevredna, pa za kmeta, ki bi imel iz živine kaj skupiti, strašno težavna in — draga. — Kuga se je prikazala v Klanci na Hrvaškem; pa menda ne tako nevarna, ker so ravno tisti teden, ko je eno govedo za kugo poginilo, tam živinski sejem imeti smeli, — med tem, ko so se sejmi povsod v brežiškem glavarstvu ojstro prepovedali. Ljudje govorijo, da živinsko kugo v Brežicah delajo. Na straži stojijo večjidel vojaki nemškega polka „Belgier“; to povzroči Slovincem veliko neprilik in sitnob. Niso li vojaki slovenskega polka za ta posel sposobni, ki so bližej, kakor Belgieri? Na Rokovo, zgodaj v jutro, so v Podčetrtku prijeli 20letnega Kostajnskega, ki je svojemu botru in jerofu rejno kravo v Dekmarci — vkradel.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Iz vseh dežel in mest velike naše države poročajo o sijajnih svečanostih 50. goda cesarjevega. To nam je dobro znamenje udanosti in ljubezni, katero zvesto hranijo vsi narodi avstrijski do svitlega cesarja in njegove preuzvišene cesarske rodbine. Bog ga nam ohrani in živi srečnega še mnoga leta! — Liberalne Mariborčane zaradi volitve v državni zbor uže nek prej nenavaden strah obletava; nekateri bi baje najrajši prosili dr. Duchatscha, naj prekliče odpoved poslanstvu. No, to je sedaj uže prepozno. — Ormožki stari okrajni zastop je 11 mesecev dalje posloval, kakor bi po postavi smel. Novi načelnik pa še ni potrjen in toraj posluje stari načelnik g. Kada dalje, kar dela uže marsikaj sitnob; sedaj je sklical celó občini zbor starih zastopnikov, akopram so novi uže izvoljeni. — Okolo Predinga zbirajo vojakov k velikim vojaškim vajam; regiment Belgier hodi pešice iz Celovca tje; po končanih vajah prideta 2 bataljona njegova v Maribor. — Mesto Leoben obhajalo je 600letnico svojega obstanka. — V Kamnu na Kranjskem vzdržujejo č. oo. frančiškani dobro 4razredno ljudsko šolo proti nagradi 50 fl. za vsakega učitelja. Liberalni

deželni svet kranjski pa je sklenil frančiškane odpraviti ter namesto njih nastaviti novih učiteljev s plačo 400—700 fl. Deželskejši bo to težko na hasek! — Na Salcburškem, gornjem in spodnjem Avstrijskem in deloma na Štajerskem okolo Marija-Celja palo je toliko deža, da je nastala grozna povodenj. Škoda je zopet velika, posebno kraj Donava. — V Kaniži na Ogorskem bila je huda volilna praska. Zmagal je nasprotnik ministerstva Tiszajevoga. Vsled tega je njegova stranka precej pobita. Odločili so kmetje okoličanje, ki so jako srditi zaradi presilnih davkov, katere je zlasti minister Tisza na Ogorskem najbolj napel!

Vnanje države. Shod našega cesarja z nemškimi je baje potrdil zvezo in složno postopanje Avstrije z Nemčijo in Rumunijo v to svrhu, da se ohrani v Evropi mir pa tudi Turki še dalje ostanejo v Carigradu ter Bolgarom zabrani zediniti se. Tako si reč tolmačijo nemški listi. — Sultanu v pomoč je Bismark res odposlal mnogo nemških uradnikov in oficirjev; v Berlin pa gre mnogo mladih Turkov vojaških šol obiskovat. Črnogorcem še sultan ni izročil Dulcina in podpira Albance, kolikor mogoče. — Francoski jud Gambeta vodi Francoze za seboj ter ga imajo uže kot diktatorja ali strabonjo; kar on reče, to se zgodi. Nedavno je v Cherburgu javno hvalil vojaštvo in se zagrozil, da pride kmalu čas, ko bode Francija dobila zgubljene dežele nazaj. To kaže na boj zoper Bismarka, in je nov dokaz, da Francozje zavoljo Bismarka nečejo iti Grekom pomagat zoper Turke, ker utegnejo doma dobiti dovolj krvavega dela. — Angleži v Afganistanu pomikajo se nazaj proti Indiji, pa srditi Afganini jim zastavljajo pot. General Robrt more le po malem napredovati, da v Kandaharu zaprte Angleže reši, a general Phare, ki varuje s 4000 možmi na jugu od Kandahara sotesko, Bolan je obkoljen ter je vsaki dan napaden. — Rusi in Kitajci so se toliko pogodili, da ne pričnejo kmalu vojske, ampak se v Pekingju, glavnem mestu Kitajskega cesarstva, iz nova razgovarjajo o mirovnihi pogojih!

Za poduk in kratek čas.

Sv. Bolfank v ljutomerskih goricah.

(Spisal Matjaž Flegerič.)

III. Leta 1788 tedaj polnih sto let potem, kar je bila dodelana, dobila je ta cerkev svojega dušnega pastirja, ki je istega leta na evnetno nedeljo v njej poslovati začel, ali kot kurat bil je instaliran stoprv 6. julija istega leta, kar se iz sledečega pisma vidi, katerega tukaj v originalu priobčim: „An den Herrn Dechant zu Grosssonntag. Ueber den Bericht von 10. d., erhalten heute, wird anmit rückbedeutet, dass die Installation des Local-Kaplans zu Kagberg am 6. künftigen Monats, mit dem von hieraus mit diesem Actus er-

nannten kreisämtlichen Commissär-Verwalter der Herrschaft Mallegg Andreas Lube ohne Anstand fürgekehrt werden könne. Kreisamt Marburg 17. Juny 1788. Georg Perr m/p. Kreiscommissär, v. Plasge m/p. Pavel Zappan bil je tukaj prvi kurat. On je l. 1788. to kuracijo oskrbovati začel in je 11. novembra 1793. umrl. Odkod je sim prišel, tega ne vemo, tudi za njegov grob ni moči izvedeti, ker v cerkvi mu nikakega znamenja ni. Brž ko ne počiva na pokopališči. Drugi kurat bil je od Sobote (kuracija sv. Jakoba) prišedši Andraš Kralj. Ta je tukaj služil od l. 1793 do 1805 in takrat to službo pustivši odšel v Varaždin, kder je 31. decembra l. 1809 umrl. Ta blagodušni gospod ostal bode tukaj, dokler bo cerkev stala, neprestano v hvaležnem spominu; on je namreč kupil v Jastrebcih malo posestvice (dve njivi, gozd in travnik) in dva vinograda. En vinograd je na Kogu. Ker leži na severno stran, ne prinaša posebno dobrega vina. Drugi veči vinograd s hišo vred je v Jastrebcih, leži sicer nizko, ali lepo na južno stran. Ta rodi tako vino, da mu je v tukajšnji okolici malo enakega najti. Ta je glasoviti „Ciganščak“, s katerim se je pokojni kurat Ignacij Pirker kaj rad ponašal. Vsa ta posestva sporočil je Andraš Kralj vsled svoje 20. novembra 1808 narejene oporoke vsakemu kuratu, ki bo po smrti jegove gospodinje tukaj služboval, kot užitnino pod to pogodbo, da se morajo njive in vinogradi dobro obdelovati in hiša popravljati in za njega vsako leto 12 sv. meš služiti (pro defuncto sacerdote Andrea Kralj et ad ejus intentionem). Gospodinja kurata Andraža Kralja bila je Ana Bračko in je umrla meseca septembra 1832; po njej prišla so posestva v last tedanjega kurata Ignacija Pirkerja. Ta Ana Bračko je tedaj tista „kubariča“, o katerej še tukajšnje ljudstvo den denes govori, da je g. župniku gorice sporočila, a to ni tako, ker posestva je sporočil le tukaj bivši kurat Andraš Kralj. Matija Lamut služil je tukaj kot kurat od l. 1805 do 1810 in od 24. sušca istega leta kot župnik pri „Devici Mariji na Gori“ (Maria-Neustift) do l. 1817. Takrat se je ondišnjemu službovanju odpovedal, šel v pokoj na Zavrč in je ondi 9. avgusta l. 1818 umrl. Tudi ta kurat je hvaležnega spomina vreden.

V prejšnjih časih bile so cerkve večinoma z zidovi obkoljene. Na prostorih med temi zidovi in cerkvami pokapali so se mrlič, dokler niso se na zapoved cesarja Jožefa II. za pokapanje mrličev druga za to prikladna mesta odločiti morala. Ta naredba bila je jako dobra, ker pokapanje mrličev blizo cerkve, kder se ljudstvo shaja, je zdravju silno škodljivo! Tudi naša cerkev bila je z zidom obkoljena, kateri se je vsled cesarske zapovedi moral porušiti dati in se za pokopališče drugo, še sedanje mesto, na cerkvenih gorica na severni strani odrediti, a iz ostankov tega porušenega zida dal se je še sedaj stoječi farovž sezidati. On ima tri, sicer ne prostrane, vendar lične sobe in lepo globoko pivnico, kar je v vinskem kraju najbolj

shramba. L. 1807. je omenjeni kurat, Matija Lamut, dal na tem farovži novo streho, vrata, okna in pod narediti, kar je še den denes vse tako, kakoršno se je za njegovega službovanja naredilo.

Za njim je prišel Andraš Žigert, rojen pri Kapeli blizu Radgone. On je služil od l. 1810 do 1826. Takrat je šel za župnika na faro sv. Simona in Jude v Marenberški dekaniji, kder je ostal do l. 1834, a potem v Gradec, kder je v meščanski bolnišnici kot beneficiat umrl; kedaj je umrl, ni mi znano, živel je vendar precej dolgo, ker je po l. 1840 drugo novo sv. mešo pel. Za njega ste se, kakor je bilo rečeno, dve l. 1750 narejeni stranski kapelici, l. 1811 dali podreti in cerkev proti solnčnemu izhodu podaljšati.

Jegov naslednik bil je Jakob Zemljič, rojen v fari sv. Petra pri Radgoni v gornji ščavniški dolini. Služboval je tukaj od l. 1826. do 1831. Potem je odšel kot župnik na faro sv. Antona v Slovenskih goricah, kder je leta 1840 še živel. Kedaj je umrl, ne vem. Jemu ima tukajšnje občinstvo za tega voljo hvaležno biti, ker je bil on prvi, ki se je pobrinol za poduk, kateri je mladini tako silno potreben; leta 1830 naredilo se je na njegovem zemljišči, katero je pokojni Andraš Kralj vsekrajšnjemu kuratu poročil, šolsko poslopje, sicer leseno, ali vendar je zadostovalo vsakdanjim potrebam. Šesti tukajšnji kurat bil je Ignacij Pirker rojen 6. januarja 1788. pri sv. Barbari v Halozah. V mešnika posvečen 21. septembra l. 1815 prišel je sim 23. septembra l. 1831. pel je drugič novó sv. mešo jeseni l. 1865. a umrl je 21. septembra 1870 l., tedaj ravno 55 let potem, kar je sv. mešne rede prejel, a pokopan je bil 23. septembra, tedaj baš 29 let potem, kar je sim prišel. Pokojnik bil je originalen mož; vedno vesel in šaljiv; hodil je jako brzo in večinoma gologlav; umival se je v najhujši zimi v snegu; dokler še mu oko ni temnelo, bil je izvrsten lovec in do groba strasten prijatelj glasbe; (muzike) bil je precej talentiran; govoril je namreč zraven materinskega jezika in nemščine precej dobro magjarski, nekaj angleški in češki; znanje slednjih dveh jezikov bilo je se ve da le površno. Kot čestitelj glasbe je tudi poskušaval nekatere pesni vglasbovati. Strokovnjaki so ga radi tega zasmehovali, ker ni znal nič o generalbasu, ki je vsakemu skladatelju tako potreben, kakor zrak za dihanje. Jega je zgolj prevelika strast do glasbe dovela na tako podjetje; ko ni imel kaj opraviti, mu je bila vedno piščalka v rokah; — časi je kake godee po tri dni gospodsko hranil in napajal! Magjare je zelo ljubil, a Slovencev ni trpel, ali ne iz zlobe in zaničevanja, temveč zbog krivih pojmov, katere je o slovenskem gibanju imel. Da materinskega jezika ni zaničeval, dokazuje to, da je l. 1877, ko je naš slavni Božidar Raič, kaneč sestaviti životopis Antona Krempeljna, jega poprosil, da mu kot bivši sošolec tega vrlega Slovence pošlje nekatere črtice iz njegovega življenja

Storil je to v slovenskem jeziku. Pri pogrneni mizi deklamoval je časih navdušeno vrste iz kake nemške pesmi. Posebno bil je prijatelj prekrasne Šilerjeve balade: „Der Graf von Habsburg“. Še starček nad 80 let imel je dober pomnež, in jaz sem se mu pri neki priliki moral čuditi, s kako natančnostjo govoril je o glavnih osebah v „Makbetu“, velikanski dramij bujnoženijalnega Šekspirja, katero je se ve da le iz Šilerjevega prevoda poznal!

Smešničar 34. Francoske novine poročajo o sledečem smešnem dogodku. Nek grajščak imel je opico ali „ofa“, ki je kuharici pomagal golobe skubiti. Opica dene oskubljenega na stran in pred odprtim oknom stoječ vzame drugega. Ko bi trenil, prileti močen jastreb in jej goloba izdere ter poleti ž njim na bližnje drevo. Opica vsa jezna zgrabi sedaj oskubljenega goloba, ga položi na okno in se blizu tam skrrije. Res, kmalu prileti gladni jastreb po drugega goloba. Ali, o joj, hipoma zasadi mu opica kremplje v košato perje, ga vjame, vrat zavije, oskubi ter nese obadva oskubljenca kuharici, češ naj ju dene pečt, kar bi se tudi zgodilo, ako bi ne bil grajščak zabranil, ki je iz vrta vse opazoval.

Razne stvari.

(*Petdeseti rojstveni god svitlega cesarja*) smo v Mariboru in okolici svečano obhajali. Na predvečer bilo je mesto razsvitljeno in z bojami okinčano. Dne 18. avgusta je mesto 200 fl. razdeliti dalo med uboge. Ob 8. uri imeli so vojaki sv. mešo na vadišči in ob 9. uri bila je velika asistirana sv. meša v stolnej cerkvi. Služili so jo milostljivi knez in škof. Navzoči bili so uradniki, oficirji in mnogo ljudstva! Slovenci so v čitalnici v slavo cesarjeve petdesetletnice napravili „slovesen večer“.

(*Nadvojvoda Albreht*) je dne 12. aug. ogledoval mariborsko vojaštvo, spremljan od deželnega poveljnika barona Kuhn-a. Po vojaških vajah bil je obed v gostilnici g. Wohlschlagerja. Povabljenih bilo je 25 oseb, med njimi mil. knezoškef, c. k. okrajni glavar Seeder in mestni župan gosp. dr. Reiser.

(*Štajerska hranilnica*) darovala je po toči oškodovanim v Freihamu, Rančah v Poljanah 5000 fl. pogorelcem v spod. Poljskavi pa 800 fl.

(*Sedem požarov v 14 dneh*) bilo je v polit. okraji ptujskem. Pogoreli so: Zagoršek v Dornavi, Šabeder pri sv. Elizabeti, Stojnšek na Slatini, Volkovič v Polenščaku, Stuhec v Lešnici, Pihler v Janežkem vrhu in Ogrizek na Slatini.

(*Strela ubila*) je v Žabji vasi pri Slov. Bistrici posestnika M. Stelcena in njegovo ženo. Zraven v hiši stoječemu otroku se pa ni zgodilo nič druga, nego da je hipoma sirota postal.

(*Mahrenberški okrajni zastop*) je v svojej nemčurskej jezi nedavno zoper Slovence pa tudi zoper ministra grofa Taaffeja tako nedostojno resolucijo sprožil, da nje niti „Tagespošta“ ni upala

cele objaviti in da je okrajni glavar g. Rupnik ugovarjal, češ, da je se o nečem sklevalo, do česar še ovi gospodje po postavi niti pravice nimajo. Mogoče, da bo okrajni zastop radi tega razgnan.

(*Slov. Gradčani*) prosijo, naj se okrajni zastopi odpravijo. Do tolike modrosti so prodrli še le tedaj, ko so od Slovencev pri zadnji volitvi bili v manjšino potisnjeni. Ko bi imeli „purgerji“ večino, bi jih gotovo pamet še ne bila srečala.

(*Svitli cesar*) so po toči oškodovanim Štajercem podarili 3000 fl. in Hrvatom v Zagorji 4000 fl. Bog plati!

(*Grozen požigalec*) je užgal pri sv. Pankraciji na Remšniku dvojno gospodarsko poslopje, v Altenbahu prazno viničarijo, pri Arveži 8 ostrvij rži in kozolec, da je zgorole 300 centov sena. Zločinca še niso zgrabili.

(*Freimaurer „Forregger“*) poročal je Vitanjskim „purgarjem“ o svojem delovanji v državnem zboru. Nek Mulej se je do tal pripogibal, ko mu je hvaležno priznanje izraževal.

(*Guzaj*) je sedaj na Hrvatskem. Nedavno je imel tovarša seboj, ki mu je v dežniku skrito puško nosil, za kar mu je 1 fl. dal. Blizu Sile so se nju Hrvati lotili, tovarša so prejeli, a Guzaj jim je všel.

(*Glede osepnice v ljutomerskej okolici*) nam dopisnik za št. 32 naznanja, da ni namenil koga razžaliti, to tem menje, ker podobna poročila tudi od inod beremo večkrat; sicer pa je dotično poročilo veljalo za celo faro, ne pa samo za trg Ljutmer.

(*Spremembe v Lavantinski škofiji.*) Č. g. M. Košar, župnik v Pernicah je stopil v stalni pokoj. — Fr. Pignar je postal namestnik v Pernicah. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: M. Goršič v Jarrenino, — A. Fišer v št. Jakob v Dolu, — P. Hrovat v Galicijo, — V. Tamše v Šostanj I. — J. Galun v Leskovec. Na novo vmeščeni so čč. gg.: J. Rom v Ljubno, — M. Črnko v Vozenico II., — Fr. Irgl v št. Peter pri Mariboru II., — J. Dekort v Vojnik II., — J. Tomanič v Vitanje II., — J. Cvetko v Svičino. Izpraznjeni ostanete kaplaniji pri sv. Kunigundi in pri sv. Martinu na Pohorji.

(*Za dijaško semenišče*) je daroval neimenovan duhovnik domače škočje 600 fl. Bog mu plati!

Dražbe. 23. aug. Neža Kamenšak v Vonavji 2490 fl.; 24. aug. Mat. Gojkovič v Ptujski gori 3550 fl.; 25. aug. Fr. Čehun v Žavci 650 fl.; 26. aug. zapuščina Geigerjeva v Celji; 27. aug. Jož. Bučer v Slivnici 2040 fl., Neža Šket v Prelogu 80 fl., Jož. Dobnik v Lobnicah 4178 fl., Karl Zidarič 570 fl. pri sv. Lenartu v Slov. gor., Jur. Mlakar v Vodrišji vasi 2175 fl., Anton Belinec 2995 fl. v Kozji, Jan. Šabeder 4087 v Ptuj, Fr. Konšec 1530 fl. pri sv. Lenartu v Slov. gor.

Listič uredništva. Dopisi: od sv. Križa na Murskem polji, od Jurkloštra, iz Čadrama, od sv. Vrbana, iz Junske doline na Koroškem, od Radgone, iz Mozirja prihodnjič in prilično. G. P. v P. Vi želite nekaj dati v Cerkveno prilogo. Dobro, toda reč nam morate bolj natanko razložiti, G. Oroslav P. Lepa hvala: za obljubljeni prosimo. G. L. v K. Tudi lepa hvala, prilično vse porabimo!

Loterijne številke :

V Gradci 14. avgusta 1880: 62, 20, 25, 29, 70.
Na Dunaji " " 87, 67, 89, 69, 86.
Prihodnje srečkanje: 28. avgusta 1880.

Najnovejši kurzi na Dunaji.

Papirna renta 72.45 — Srebrna renta 73.35 — Zlata rente 87.60—
Akcije narodne banke 833.— — Kreditne akcija 237.—
20 Napoleon 9.34 — Ces. kr. cekini 5.54 —

1—3

Službe išče

oženjen mož, ki je zveden vsakega gospodarskega dela ter več let v slavnih kletarstvih kot kletar opravka imel. Več pové uredništvo „Slov. Gosp.“

Lepo posestvo

je ob velikej cesti iz Ptuja v Ormož na prodaj. Več pové trgovec g. Al. Kukovec pri sv. Marjeti in oštarijaš g. Jakob Bermež v Budini niže Ptuja. Glej šte. 32. „Slov. Gospodarja“.

Veliki živinski sejm

bode 30. avgusta pri sv. Tomažu nad Veliko nedeljo; ravno tako 28. oktobra in 3. decembra. Vljudno se vabijo kupci in prodajalci, da pridejo v obilnem številu na sejm. 2—3

Živinski sejm

1—2

bo pri sv. Antonu v Slovenskih goricah v soboto dne 11. septembra t. l. Prodajalci in kupci se vljudno vabijo.

Dve lepi najmovinski hiši

z vrtom vred ste v Mariboru na prodaj po jako ugodnimi pogoji. Več se poizvé v Vetrinjskej ulici (Viktringhofgasse) v zalogi šivalnih mašin gosp. **Konrada Prosch-a**, pa tudi v hiši šte. 18, v 1. nadstropji pri dverih šte. 7 v Vetrinjskej ulici. 1—3

Dijaki

srednjih šol ali učiteljskega pripravnišča se sprejmejo pod dobrimi pogoji za prihodnje šolsko leto v stanovanje in hrano :

v Mariboru,

farovške ulice (Pfarrhofgasse) šte. 19, pri tleh.

Prepuščen jim je tudi domači glasovir. 1—3

Zahvala.

Vsem veleč. znancem in prijateljem, kateri so blagovolili se mene o moji zlati sv. meši toliko ljubeznjivo spominjati, izrekam svojo naj iskrenejšo zahvalo.

Vojnik 15. avgusta 1880.

Matevž Lah,

župnik v pokoji.

Organist in pevovodja

ki je zmožen tudi na gosli gosti ter je 3 leta obiskoval cecilijansko orgljarsko šolo v Ljubljani in jo z dobrim uspehom izvršil, išče službe. Sprejme tudi službo cerkovnika. Pisma naj se pošiljajo uredništvu „Slov. Gosp.“ 3—3

1—3

Janez Leon

tiskar in založitelj knjig

v Mariboru,

izdal je knjigo v nemškem jeziku:

Die

Stadt Marburg

an der Drau,

kurzgefasste Darstellung der Entwicklung der Stadt, Führer durch dieselbe und die Umgebung.

Knjigi je dodan črtež mesta in fotografna podoba njegova. Velja s podobo vred 60 kr., brez nje 40 kr., za dopošiljatev po pošti doplača se 5 kr.

Izvrstni pergamentni papir za listine 1 pola 3 kr.